

Succes!

2F 7

belasting
& douane
museum

belasting & douane museum

Belastingen en douane

Dit boekje gaat over de geschiedenis
en de regels van de belastingen en
de douane.

Taal voor
het Leven

VOORUITKIJKEN

belasting
& douane
museum

In Rotterdam staat het Belasting & Douane Museum. Het museum laat veel zien over de geschiedenis van de belastingen en de douane. Je krijgt ook informatie over het belastingstelsel.

- Waar denk je aan bij het woord 'belasting'?
- En waar denk je aan bij het woord 'douane'?
- Wat denk je dat je kan zien in het museum?

Maak een woordweb over de belasting, de douane en het museum. **i**

In dit boekje kun je oefenen met:

☐ 1	een verhaal schrijven - Mijn eigen verhaal	p. 4
☐ 2	een artikel lezen - Rijwielbelasting	p. 5
☐ 3	een mening schrijven - Wat moet anders?	p. 6
☐ 4	een grafiek lezen - Waar gaat het belastinggeld naartoe?	p. 8
☐ 5	een voorstel schrijven - Ik wil bezuinigen op ...	p. 10
☐ 6	een informatieve tekst lezen - De geschiedenis van belastingen	p. 12
☐ 7	een mail schrijven - Hulp vragen	p. 14
☐ 8	een informatieve tekst lezen - Is dit OK? Ja of nee?	p. 16
☐ 9	een verhaal afmaken - In de donkere nacht	p. 18
☐ 10	een krantenartikel lezen - Hasjboot Lammie	p. 20
☐ 11	je mening geven - Waarom zijn sigaretten zo duur?	p. 22
☐ 12	een woordspel doen - Welke woorden horen erbij?	p. 23

Welke opdrachten ga je doen?
Kruis aan.

UITVOEREN

1 Schrijven: Mijn eigen verhaal

Belasting betaalde je vroeger niet digitaal. Dat ging heel anders. Er kwam iemand van de belastingdienst bij je thuis om het geld op te halen. Op dit schilderij van het museum zie je dat.

Denk aan:

- moeilijke formulieren
- foulleren
- een probleem met je paspoort
- speurhonden in de trein en op Schiphol

OPDRACHT 1A

Wat heb jij meegemaakt met de belasting of de douane?

Kies 1 of 2.

1 Belasting

Heb je wel eens te veel belasting betaald?

Heb je wel eens belasting teruggekregen?

Heb je wel eens een toeslag gekregen die je niet had verwacht?

2 Douane

Naar welke landen ben je geweest? Hoe reisde je daar naartoe? (trein, auto enz.)

Welke ervaringen heb je gehad met controles aan de grens?

Welke ervaringen heb je gehad met controles op Schiphol?

Vertel over je ervaringen met belasting of douane.

Schrijf daarna je verhaal op.

OPDRACHT 1B

Lees je eigen verhaal stil na voor jezelf.

Bespreek daarna je verhaal samen.

2 Lezen: Rijwielbelasting

In de vorige eeuw was er een periode waarin je belasting moest betalen voor je fiets, net als voor een auto of brommer nu. Als bewijs dat je de belasting betaald had, kreeg je een plaatje voor op je fiets. Het museum heeft een hele collectie van die fietsplaatjes.

OPDRACHT 2A

Een spotprent is een tekening met een grap.

Welke grap zie je op de spotprent over de fietsbelasting?

OPDRACHT 2B

Bekijk de tekst.

Fietsbelasting

anwbfiets

Deze spotprent is gemaakt in 1924. Dat was het eerste jaar van de fietsbelasting, ook wel rijwielbelasting genoemd. De fietsbelasting heeft niet lang bestaan: van 1924 tot 1941. Je moest in die tijd betalen om met je fiets over de openbare weg te mogen rijden. Elk jaar moest je een zogenaamd rijwielplaatje kopen. Dat plaatje was van messing (een soort koper) gemaakt en kostte in 1924 drie gulden en vijftig cent. Omgerekend is dat ongeveer zeven euro per jaar en dat was voor die tijd veel geld. Mensen met een uitkering konden zo'n plaatje niet betalen. Daarom kregen ze

een gratis plaatje, maar dat plaatje zag er wel anders uit. Er zat een gat in. Zo kon iedereen aan je fiets zien dat je arm was! Je kreeg zelfs een stempel in je trouwboekje als bewijs dat je een plaatje had gekregen. Er was speciale politie die de fietsen controleerde.

De agenten stonden bijvoorbeeld aan het eind van de werkdag bij de ingang van een fabriek. Je moest je fiets inleveren als je geen plaatje had. Je kreeg je fiets weer terug als je betaald had. De plaatjes werden vaak gestolen, maar daar bedachten mensen allerlei slimme oplossingen voor. Later mocht je het

plaatje ook zichtbaar op je kleding vastmaken. In 1941 is de belasting afgeschaft door de Duitsers. Het controleren van al die miljoenen fietsen was veel te veel werk. Een andere reden was dat de Duitsers het koper van de plaatjes wilden gebruiken voor wapens in de Tweede Wereldoorlog.

OPDRACHT 2C

Lees de tekst en bespreek de vragen.

- Er waren twee verschillende soorten fietsplaatjes; ze zagen er anders uit. Je zou kunnen zeggen dat die verschillende soorten plaatjes discriminerend waren. Beschrijf in 1 zin het verschil in uiterlijk en leg uit waarom de plaatjes discriminerend waren.

- Geef twee redenen waarom de Duitsers de fietsbelasting afschaften.
